

Jordbrukarhushållens inkomster

2001

(t.o.m. inkomståret 1998 ”Jordbrukarnas nettointäkter m.m.”)

JO0903

A. Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

JORD- och SKOGSBRUK, FISKE

A.2 Statistikområde

Jordbrukets ekonomi

A.3 Statistikprodukten ingår i Sveriges officiella statistik

A.4 Ansvarig

Jordbruksverket
551 82 Jönköping
Kontaktperson: Hans Jönrup
Telefon: 036-15 59 33
Telefax: 036-34 01 96
E-post: hans.jonrup@sjv.se

A.5 Producent

Statistiska centralbyrån (SCB)
701 89 Örebro
Kontaktperson: Lars Persson
Telefon: 019-17 65 75
Telefax: 019-17 69 96
E-post: lars.g.persson@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Statistiken framställs enbart genom registerbearbetningar.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100).

Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

Enligt beslut av Riksarkivet (RA) hösten 1999 skall ADB-register friställas när de inte längre behövs för statistikproduktion.

A.9 EU-reglering

Någon EU-reglering föreligger inte för den statistik som ingår i det för inkomståret 2001 något förkortade statistiska meddelande. Delar av den normalt publicerade statistiken följer en av EU:s statistikbyrå Eurostat framtagen manual och översänds till Eurostat enligt informell överenskommelse ("gentlemen's agreement").

A.10 Syfte och historik

Undersökningen syfte är att dels belysa utvecklingen och sammansättningen av jordbrukarhushållens inkomster vid olika grupper av företag, dels att belysa utvecklingen av disponibel inkomst (och dess sammansättning) för jordbrukarhushåll och andra hushållsgrupper. Undersökningen har genomförts för vart år sedan inkomståret 1984 med undantag för inkomståren 1993 och 1994. Före 1984 ingick vissa uppgifter om taxerade nettointäkter och avdrag i den dåvarande deklarationsundersökningen för jordbrukare (DU). Från och med inkomståret 1999 har bearbetningen utökats så att den också ger underlag för den svenska rapporteringen till Eurostats statistikgren IAHS (Income of the Agricultural Households Sector).

A.11 Statistikanvändning

Statistiken används av DG Agri som underlag för bedömningar om den ekonomiska utvecklingen inom EU:s jordbruk. I Sverige används statistiken av branschorganisationer, enskilda företag, Sveriges lantbruksuniversitet, Livsmedelsekonomiska institutet och Jordbruksverket som underlag för jordbrukspolitiska ställningstaganden, ekonomiska bedömningar, kalkyler, prognoser och utredningar.

A.12 Uppläggning och genomförande

Uppgiftsinsamling/Mätning

Samkörning har gjorts mellan statistikregistren Lantbrukets företagsregister (LBR) och Inkomst och Förmögenhetsregistret (IoF). Sedan inkomståret 1999 har även en bearbetning gjorts av variabler från IoF i den longitudinella individdatabasen LINDA.

A.13 Planerade förändringar i kommande undersökningar

2003 kommer åter att redovisas resultat enligt de definitioner som Eurostats statistikgren IAHS uppställer. Beräkningar av antal konsumtionsenheter planeras att införas när en ny skala för detta har bestämts. Några förändringar därutöver planeras för närvarande inte.

B. Kvalitetsdeklaration

0 Inledning

1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

De statistiska målstorheterna är normalt av två slag.

- dels
- Inkomstårets genomsnittliga hushållsinkomster (och deras sammansättning i form av taxerade inkomster, avdrag samt positiva och negativa transfereringar) enligt tidigare svenska definitioner av jordbrukarhushåll.
- och dels
- Inkomstårets genomsnittliga disponibla inkomster (och deras sammansättning) för jordbrukarhushåll och jämförelsegrupper enligt IAHS:s definitioner.

I nu föreliggande statistiska meddelande har redovisningen av de senare måst utgå.

1.1.1 Objekt och population

Dels jordbrukarhushåll vid företag med mer än 2,0 hektar åker, dels jordbrukarhushåll och övriga hushåll enligt IAHS:s definition. Endast fysiska personer ingår.

1.1.2 Variabler

Ingående variabler framgår av nedanstående förteckning.

Antalsuppgifter

Antal brukare och maka/make – kvinnor

Antal brukare och maka/make – män

Antal hushållsmedlemmar

Antal hushåll

Antal hushållsmedlemmar per hushåll

Uppgifter om taxerade förvärvsinkomster m.m.

Taxerade förvärvsinkomster och avdrag m.m. samt nettoinkomst av näringsverksamhet under det aktuella året

Inkomst av näringsverksamhet

Inkomst av tjänst

Därav pension m.m.

Sammanräknad förvärvsinkomst

Taxerad förvärvsinkomst

Beskattningsbar förvärvsinkomst

Redovisat överskott av näringsverksamhet

Överskott som kvittats mot tidigare års underskott

Totalt överskott av näringsverksamhet

Årets underskott av näringsverksamhet

Taxerade kapitalinkomster och kapitalutgifter

Positiv räntefördelning

Negativ räntefördelning

Nettoinkomst av kapital

Skatter

Allmän pensionsavgift
Skatt på förvärvsinkomster
Skatt på kapitalinkomster
Skattereduktioner
Övriga skatter
Skatter och allmän pensionsavgift

Hushållsinkomst före och efter transfereringar

Nettoförändring av expensionsmedel
Allmänna avdrag
Hushållsinkomst före skattefria positiva transfereringar och skatter m.m.
Skattefria positiva transfereringar
Övriga negativa transfereringar
Hushållsinkomst efter transfereringar

Därutöver ingår i observationsregistret ett antal icke publicerade resultatvariabler, bakgrundsvariabler och variabler som används för avstämningar.

1.1.3 Statistiska mått

Denna statistik innehåller i första hand skattningar av typen **medelvärden** men även av typen **totaler** efter gruppindelningar som beskrivs i avsnitt 1.1.4.

Storheter av typ **total**:

- Antal hushåll
- Antal hushållsmedlemmar

Storheter av typ **medelvärde**:

- Antal medlemmar per hushåll
- Hushållsinkomst (samt ingående taxerade inkomster och avdrag samt positiva och negativa transfereringar)

1.1.4 Redovisningsgrupper

Uppgifter om antal hushåll och hushållsmedlemmar m.m. samt taxerade förvärvsinkomster m.m. redovisas enligt den tidigare svenska definitionen av jordbrukarhushåll för

- hela riket
- tre riksområden (RO)
- åtta storleksgrupper där storleken mäts i areal åker
- tio driftsriktningar enligt den svenska typologin
- fyra åldersgrupper
- län

Uppgifter om antal hushåll och hushållsmedlemmar m.m. samt disponibla inkomster m.m. redovisas enligt IAHS:s definitioner redovisas normalt enligt nedan, men ingår inte i nu föreliggande redovisning för inkomståret 2001.

a. IAHS:s snäva definition av jordbrukarhushåll för:

- hela riket
- tre riksområden (RO)

- åtta storleksgrupper där storleken mäts i areal åker
- fyra åldersgrupper

b. IAHS:s definition av socioekonomiska grupper för hushållsgrupperna

- jordbrukare (enligt IAHS:s snäva definition)
- övriga företagare
- anställda
- övriga
 - därav pensionärer
- samtliga
 - därav samtliga jordbrukare (enligt IAHS:s breda definition)

1.1.5 Referenstider

Kalenderåret 2001.

1.2 Fullständighet

God.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Resultaten för jordbrukarhushållen grundas på totalbearbetningar.

2.2 Osäkerhetskällor

Den väsentliga osäkerhetskällan består i att vid matchningen mellan två register mindre än en procent av brukarna i LBR inte har kunnat återfinnas i IoF.

2.2.1 Urval

Denna undersökning är en totalundersökning vad avser jordbrukarhushållen.

2.2.2 Ramtäckning

Övertäckning och undertäckning av jordbrukarhushåll bedöms vara mycket liten varför effekten av dessa torde vara försumbar.

2.2.3 Mätning

Uppgifterna baseras på SCB:s Inkomst- och Förmögenhetsregistret och några mätfel förekommer inte.

2.2.4 Svartsbortfall

Svartsbortfall förekommer inte. Däremot finns ett bortfall beroende på att vid matchning mellan två register något mindre än en procent av brukarna i LBR inte har kunnat återfinnas i IoF. Någon justering för detta bortfall har inte gjorts.

2.2.5 Bearbetning

Samkörning mellan register vid SCB

2.2.6 Modellantaganden

För jordbrukarna blir antalet vuxna barn som förs till samma hushåll som

föräldrarna överdrivet stort, eftersom det ofta finns mer än en bostad på jordbruksfastigheterna och regeln i RTB är att två generationer som bor på samma fastighet förs till samma hushåll. Vid bearbetningen för jordbrukarhushållens inkomster har därför en schablon införts som innebär att barn i jordbrukarfamiljer ansetts ha eget hushåll från och med det år de fyllt 30 år. Detta är naturligtvis inte alltid fallet lika väl som en del barn under 30 år har eget hushåll på samma fastighet som föräldrarna. Denna schablonbehandling har ändå ansetts komma närmare de faktiska förhållandena än att helt gå på uppgiften i RTB.

.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

-

3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Årlig sedan 1984 med undantag för inkomståren 1993 och 1994 för vilka inga bearbetningar gjorts.

3.2 Framställningstid

Resultaten redovisas normalt i oktober, 22 månader efter inkomstårets utgång.

3.3 Punktlighet

Publicering sker enligt publiceringsplanen för serien Sveriges officiella statistik.

4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Det från och med år 2000 förändrade sättet att producera Lantbruksregistret (LBR) har medfört att antalet redovisade brukare per företag minskat något samtidigt som andelen äldre brukare minskat kraftigt. Det senare gäller framför allt brukare som är 65 år och äldre. Effekten av dessa förändringar har uppskattats medföra att resultaten för hela riket för de flesta variabler ökat med 1 à 2 procent mellan 1999 och 2000. För överskott av kapital och nettoinkomst av kapital har inverkan haft en sänkande effekt på omkring en procent. För pensionsinkomsten slutligen beräknas att inverkan haft en sänkande effekt med hela 8 procent. Eftersom förändringen av andelen pensionärer, som orsakats av den förändrade sättet att producera LBR, varierar mellan olika redovisningsgrupper bör förändringarna mellan 1999 och 2000 för dessa tolkas med försiktighet.

Därutöver gäller från och med inkomståret 1999 att de redovisade uppgifterna avser medelvärden per hushåll. Tidigare redovisades uppgifter för brukaren inklusive samtaxerad maka/make. Resultaten för 1999 och följande år är därför inte direkt jämförbara med tidigare redovisade resultat för 1998 och tidigare. Jämförbarheten för gruppindelningar som bygger på den svenska typologin påverkas mycket starkt av den förändrade beräkningsmetodik som tillämpas för typologin från och med 1999.

För äldre uppgifter gäller att vissa uppgifter om taxerade nettointäkter och avdrag fanns i dåvarande Deklarationsundersökningen för jordbrukare (DU) för tiden före 1984. I stort sett samma grupper av företag har studerats sedan 1984. Variabelinnehållet har också varit relativt oförändrat. Däremot försvårade 1990

års skattereform väsentlig jämförelser mellan år före 1991 och perioden därefter. Även de förändringar för företagare som infördes från och med inkomståret 1994 försvårar i viss utsträckning jämförelser mellan perioden före och efter förändringen.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Klassindelningen ansluter till den som används inom annan jordbruksstatistik. Redovisningsvariablerna är i huvudsak desamma som används i annan svensk inkomststatistik respektive Eurostats statistikgren IAHS.

4.3 Samanvändbarhet med annan statistik

I princip används från och med inkomståret 1999 samma hushållsbegrepp som i den totalräknade inkomststatistiken (IoF). Den tidigare avgränsningen till brukare inkl. samtaxerad maka/make skiljer sig däremot något från de definitioner av familj/hushåll som tillämpas i annan inkomststatistik.

5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Statistikuppgifter publiceras ifrån och med redovisningen av inkomståret 2000 enbart som webb-SM i SM-serie JO. I detta finns förklarande text och texttabeller samt huvudtabeller. Vissa uppgifter publiceras också i Jordbruksstatistisk årsbok.

5.2 Presentation

Framgår av ovan angivet SM.

5.3 Dokumentation

Hittillsvarande dokumentation har förts manuellt i pärmar genom skriven programdokumentation och postbeskrivningar. Från och med inkomståret 1999 är avsikten att dokumentationen skall ske i SCBDOK.

5.4 Tillgång till primärmaterial

Det slutliga observationsregistret, som än så länge finns i form av SAS-filer, är åtkomligt via PC från server.

5.5 Upplysningstjänster

SCB besvarar frågor om undersökningens innehåll och genomförande (Se punkt A5).